

آموزش الکترونیکی و کلاس اولی‌ها

مهدیه علی نظری

کارشناس ارشد رشته کامپیوتر

بیشتر اولیا با روش‌های سنتی که خودشان در کودکی به آن طریق آموزش دیده‌اند، با دانش‌آموزان در منزل تمرین می‌کنند و به آن‌ها دیکته شب می‌گویند. موارد متعددی چون روش ادا کردن واژه‌ها، سرعت گفتن املا، میزان تکرار واژه‌ها و ... در صحیح نوشتن املائی دانش‌آموزان تأثیر گذارند. معمولاً دانش‌آموزان در دیکته شب خود (در منزل) یا اصلاً غلط ندارند و یا حداکثر یک یا دو غلط دارند، ولی اگر همان املا در کلاس گفته شود، تعداد غلط‌های بیشتری خواهند داشت. بر این اساس، تصمیم گرفتم روشی برای یکسان‌سازی املائی کلاس و منزل دانش‌آموزان ارائه دهم و بهترین راه برای اجرای این امر، استفاده از فناوری اطلاعات بود. در این شیوه، آموزگار کلاس برای هر درس جدید کتاب فارسی، یک یا دو املا را از پیش آماده می‌کند و با صدای ضبط شده خود در سامانه املائی اینترنتی وبگاه مدرسه قرار می‌دهد. دانش‌آموزان نیز با استفاده از اینترنت و از طریق سایت مدرسه، دیکته شب خود را در منزل و با صدای معلم می‌نویسند. برای دانش‌آموزانی که امکان اتصال به اینترنت ندارند نیز در آغاز سال تحصیلی یک لوح فشرده از فایل‌های صوتی املاها تهیه و در اختیارشان قرار داده می‌شود.

اجرای این طرح موجب شد، دانش‌آموزان اولین املائی هر درس

«E-Learning» یا «آموزش الکترونیکی» عبارتی است که این روزها در خصوص آن بسیار شنیده‌ایم، اما کمتر شاهد استفاده عملی از آن در آموزش کودکان و نوجوانان بوده‌ایم. چگونگی استفاده از روش‌های نوین کاربرد فناوری اطلاعات، در برطرف کردن مشکلات آموزشی موجود در روش‌های سنتی، همیشه یکی از دغدغه‌های من بوده است. در همین رابطه، به بیان تجربه‌ای عملی می‌پردازم که در آن‌ها از فناوری اطلاعات در بهبود فرایند آموزشی درس املائی دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی استفاده کرده‌ام. شاید عجیب به نظر برسد که چگونه با استفاده از رایانه و اینترنت می‌توان به بهبود فرایند یادگیری درس املائی دانش‌آموزان کلاس اول کمک کرد؛ آن هم کلاس اولی‌هایی که حتی هنوز خواندن و نوشتن فارسی را به خوبی یاد نگرفته‌اند. اما این تجربه‌ای است که در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ آن را آغاز کرده‌ام و در سال جاری نیز با توسعه و گسترش تمرینات مطرح شده، شاهد بهبود روند یادگیری دانش‌آموزان بوده‌ام.

به نظر من، آموزش خواندن و نوشتن به کودکان شش هفت ساله، یکی از پیچیده‌ترین مباحث آموزشی است. شیوه‌های آموزشی درس‌های کلاس اول نسبت به سال‌های گذشته بسیار تغییر کرده است. معلمان با شیوه‌های جدید تدریس می‌کنند و

بازی چهار گزینه‌ای

سامانه املائی اینترنتی

جدید را با صدای آموزگارشان در منزل بنویسند و والدین نیز با شنیدن صدای آموزگار، با نحوه بیان واژه‌ها، ادای کلمات و شیوه گفتن املا آشنا شوند تا بتوانند برای تمرین بیشتر دانش آموز در روزهای آتی، به شیوه‌ای صحیح به او املا بگویند.

از دیگر مشکلات دانش آموزان کلاس اول این است که دانش آموزان در طول تعطیلات تابستان بسیاری از مطالب درسی را فراموش می‌کنند و زمان زیادی از سال تحصیلی جدید باید صرف مرور مطالب کلاس اول، خصوصاً خواندن و نوشتن شود. با استفاده از املاهای اینترنتی برای حل این مسئله نیز راهکاری ارائه دادیم. برای هر هفته یک املاهای مروری با صدای آموزگار، برای دانش آموزان در سایت قرار داده شد. اگر دانش آموزان تا پایان هفته املا را می‌نوشتند و به مدرسه می‌آوردند، از معاون آموزشی امتیاز دریافت می‌کردند تا در مهرماه بر اساس امتیازهایشان، جایزه‌ای از کمد جوایز دریافت کنند.

علاوه بر این، پس از مشورت با آموزگاران کلاس اول، بازی‌هایی هدفمند متناسب با هر درس کتاب فارسی با استفاده از نرم افزار فلش طراحی کردم و برای استفاده دانش آموزان در وبگاه مدرسه قرار دادم. از جمله بازی‌های طراحی شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

● **بازی تصویر کلمه:** در این بازی دانش آموز تعدادی تصویر و کلمه را در صفحه مشاهده می‌کند و باید کلمه متناظر با هر تصویر

را به آن تصویر متصل کند.

● **بازی چهار گزینه‌ای:** در این بازی یک جمله با جای خالی نمایش داده می‌شود. دانش آموز گزینه مناسبی را که املاهای آن صحیح است، برای جای خالی انتخاب می‌کند.

● **بازی کلمات به هم ریخته:** در این بازی دانش آموز تصویری را مشاهده می‌کند و صدایی را که جمله‌ای مرتبط با تصویر را می‌خواند می‌شنود. سپس کلمات به هم ریخته را مرتب می‌کند تا جمله ساخته شود.

● **بازی حروف به هم ریخته:** در این بازی دانش آموز تصویری را مشاهده می‌کند و صدایی را که نام آن تصویر را بیان می‌کند، می‌شنود. سپس حروف به هم ریخته نام آن تصویر را مرتب می‌کند.

اکنون پس از گذشت حدود دو سال از اجرای این روش، شاهد افزایش میل و رغبت دانش آموزان به تمرین املا و رضایت بیشتر اولیا و آموزگاران مدرسه از روند پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در درس املا هستیم. این تجربه نشان می‌دهد که ترکیب روش‌های نوین آموزش الکترونیکی و روش‌های سنتی که سال‌ها مورد بررسی قرار گرفته‌اند، بهترین نتیجه ممکن را در آموزش کودکان امروز خواهد داشت. امید است در این حوزه اهتمام بیشتری ورزیده شود تا زمینه تقویت بنیه علمی دانش آموزان از همان سال‌های اولیه دوره ابتدایی فراهم شود.

بازی تصویر کلمه

بازی کلمات به هم ریخته